

Opinia Komitetu Regionów „Plan działania w zakresie energii do roku 2050”

(2012/C 391/04)

KOMITET REGIONÓW

- Apeluje o odpowiednie uznanie roli władz lokalnych i regionalnych i wsparcie jej właściwymi środkami i potencjałem oraz odpowiednimi instrumentami zarządzania, jako że władze te znajdują się na pierwszym planie, czy to bezpośrednio, jako partnerzy zrównoważonych lokalnych projektów energetycznych, czy też jeśli chodzi o planowanie nowej infrastruktury, udzielanie zezwoleń, inwestycje, zamówienia publiczne, wytwarzanie i kontrolę zużycia energii.
- Przypomina priorytet polegający na tym, by włączyć do sieci dystrybucji energię odnawialną wytworzoną na szczeblu lokalnym z różnych źródeł zdecentralizowanych, takich jak energia wiatrowa, wodna, geotermalna, słoneczna i z biomasy, co przyczyni się do powstania bardziej inteligentnej infrastruktury przesyłu i dystrybucji (inteligentne sieci – *smart grids*), która jest warunkiem wstępnym skutecznej konkurencji, mogącej przełożyć się na realne korzyści dla użytkowników końcowych.
- Podkreśla, że do zaspokojenia rosnącej potrzeby elastyczności w systemie energetycznym konieczne są odpowiednie technologie magazynowania na wszystkich poziomach napięcia, które – jak np. elektrownie szczytowo-pompowe – zapewniałyby możliwość magazynowania nadwyżek i ich późniejszego ponownego wykorzystania do produkcji energii elektrycznej na wielką skalę; należy w związku z tym opracować i wdrożyć strategiczne instrumenty na rzecz badań nad technologiami i promowania technologii.
- Zaleca, aby technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) odgrywały większą rolę jako czynniki ułatwiające wykorzystanie innowacji, jako mnożniki informacji i jako rozwiązania w zakresie zużycia energii przez sektory strategiczne, takie jak „inteligentne miasta” obejmujące politykę mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju, inteligentne sieci dystrybucji (*smart grids*) i zrównoważone budownictwo.
- Podkreśla pilną potrzebę pełnego urzeczywistnienia wewnętrznego rynku energii do 2014 r., co zapewniłoby dostawy energii po przystępnych cenach, zakończenia do 2015 r. izolacji poszczególnych państw członkowskich w dziedzinie energii, sprawiedliwego wyrównania różnic między regionami pod względem dostępnych zasobów, a także ustabilizowania i ulepszenia warunków ramowych dla europejskiego sektora energetycznego w taki sposób, by można było ograniczyć koszty dodatkowe związane z przechodzeniem do modelu opartego na energii odnawialnej.

Sprawozdawca	Ugo CAPPELLACCI (IT/PPE), przewodniczący Regionu Autonomicznego Sardynia
Dokument źródłowy	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Plan działania w zakresie energii do roku 2050” COM(2011) 885 final

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

A. Europejska strategia przekształcenia systemów energetycznych

1. Zgadza się, że istnieje pilna potrzeba opracowania długookresowej strategii europejskiej dla sektora energii. Strategia ta faktycznie przyczyniłaby się do realizacji celu Unii Europejskiej dotyczącego obniżenia emisyjności do 2050 r. Przekształcenie systemu energetycznego jest obowiązkiem wobec przyszłych pokoleń, jednocześnie jednak stanowi prawdziwą szansę wzrostu, rozwoju, zwiększenia zatrudnienia, konkurencyjności i zwiększenia niezależności energetycznej dla Europy.

2. Przyjmuje z zadowoleniem plan działania w zakresie energii do roku 2050, ale uważa, że nie jest on wystarczająco szczegółowy i jasny, aby umożliwić państwom członkowskim, władzom regionalnym i lokalnym oraz inwestorom podejmowanie decyzji z myślą o nowym modelu energetycznym od dnia dzisiejszego i po 2020 r. czy też pozwala uzyskać wystarczającą pewność planowania. Podkreśla jednocześnie, że należy teraz podjąć konkretne działania. Można by np. rozważyć wprowadzenie zakazu krajowych subwencji dla paliw kopalnych.

3. Zauważa, że w planie działania brakuje oceny sytuacji wyjściowej, jeżeli chodzi o cele wytyczone na to dziesięciolecie dla strategii energetycznej 2020. Dlatego też należy jej dokonać z wyprzedzeniem, by wyznaczyć cele i ramy polityczne na 2030 r., których dotyczy ostatnia z konkluzji planu działania. Ponadto konieczne jest określenie w 2030 r. i w 2040 r. etapów przejściowych w procesie przekształcenia systemu energetycznego, które odpowiadałyby celom zmniejszenia emisji zawartym w planie działania prowadzącym do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.⁽¹⁾ W podzielonym na etapy planie działań można by uwzględnić wykorzystanie przejściowych paliw/źródeł energii, które byłyby stopniowym wsparciem procesu przekształcenia, gwarantując jednocześnie niezależność i bezpieczeństwo energetyczne. Takie rozwiązanie ułatwiłoby zarazem osiągnięcie konkretnych rezultatów oraz monitorowanie i ocenę postępów.

4. Uważa, że przyjęte w dokumencie podejście neutralne technologicznie nie jest właściwe i należy je ponownie rozważyć, tak aby w długim okresie przyznać uprzywilejowaną pozycję podejściom, technologiom i paliwom, których wyniki są pewne i których stosowanie jest zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju i niezagrożone, zważywszy na dostępne doświadczenia i wiedzę w zakresie odnawialnych źródeł energii

i innowacyjnych technologii. Ponadto w dążeniu do przekształcenia systemu energetycznego z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju należy brać pod uwagę zmiany w dostępności zasobów spowodowane obecnym kryzysem gospodarczym, jak również jego możliwe konsekwencje dla środowiska i dla społeczeństwa.

5. Wyraża przekonanie, że wzajemne zależności między strategiami politycznymi w zakresie środowiska i polityki społecznej mają duże znaczenie i że wynika z tego potrzeba zapewnienia w perspektywie średnio- i długoterminowej wszystkim równego dostępu po rozsądnych cenach do bezpiecznych i zrównoważonych zasobów energetycznych o jak najmniejszym wpływie na środowisko oraz zagwarantowania każdemu środków kontroli zużycia w gospodarstwie domowym oraz środków lokalnej produkcji energii – w umiarkowanych cenach – ze źródeł odnawialnych.

6. Apeluje o zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych w proces określania polityki, takiej jak polityka obniżania emisyjności w kategoriach efektywności energetycznej, kontroli zużycia, produkcji i nowych technologii, o przegląd planu działania zgodnie z potencjałem i potrzebami władz lokalnych i regionalnych oraz o wsparcie ważnej roli tych władz poprzez zapewnienie im odpowiednich zasobów, zdolności i instrumentów zarządzania.

B. Ocena oddziaływania terytorialnego oraz konsekwencje społeczne

7. Zauważa, że przekształcenie systemów energetycznych wymaga wysiłku i pociąga za sobą różne konsekwencje dla różnych regionów, w zależności od ich profilu energetycznego i dostępności zasobów, oraz że ewentualne koszty gospodarcze, finansowe i administracyjne europejskiej inicjatywy w zakresie energetyki powinno się uzasadnić na podstawie szczegółowej oceny skutków, uwzględniającej odpowiednio szczególną sytuację na szczeblu lokalnym i regionalnym, zwłaszcza jeśli chodzi o odizolowanie w sprawach energii.

8. Zgadza się, że strukturalne przekształcenie systemów energetycznych pociąga za sobą budowę i/lub modernizację infrastruktury, i wskazuje, że koszty tego przekształcenia są nierówno rozłożone pomiędzy różne regiony Europy, z czym wiąże się zagrożenie dla spójności społecznej.

9. Zaleca opracowanie instrumentów pozwalających na ocenę efektów przekształcenia systemów energetycznych na szczeblu lokalnym i regionalnym zarówno w kategoriach gospodarczych, jak i społecznych i ekologicznych. Przypomina w związku z tym o znaczeniu podnoszenia jakości i zwiększania zakresu najbardziej rozpowszechnionych wskaźników makroekonomicznych stosowanych do oceny skuteczności prowadzonej polityki oraz wprowadzenia do nich z jednej strony

⁽¹⁾ COM(2011) 112 final.

problematyki energetycznej rozważanej z punktu widzenia rozwoju zrównoważonego, a z drugiej – wymiaru społecznego i środowiskowego, co pozwoli na odzwierciedlenie zmian zachodzących w kategoriach spójności społecznej, dostępności i przystępności cenowej podstawowych towarów i usług, stanu zdrowia, ubóstwa, w tym ubóstwa energetycznego, zasobów naturalnych oraz jakości życia w sensie ogólnym.

C. Rola władz lokalnych i regionalnych

10. Jest przekonany, że realizacja celów o zasięgu globalnym w sektorze energetyki wymaga inicjatyw realizowanych na szczeblu lokalnym. Podkreśla w związku z tym, że cele terytorialne były już z powodzeniem wykorzystywane przez różne władze lokalne i regionalne jako wyraz wielopoziomowego sprawowania rządów w przekształceniu sektora energetycznego.

11. Podkreśla znaczenie, jakie w nowym systemie energetycznym ma transgraniczna współpraca i solidarność, z czym wiąże się konieczność koordynacji na szczeblu UE. Należy podejmować wysiłki na wszystkich szczeblach sprawowania władzy, z czym musi się wiązać ścisła współpraca z władzami lokalnymi i regionalnymi, a także jasne określenie ról i mechanizmów interakcji.

12. Apeluje o odpowiednie uznanie roli władz lokalnych i regionalnych i wsparcie jej właściwymi środkami i potencjałem oraz odpowiednimi instrumentami zarządzania, jako że władze te znajdują się na pierwszym planie, czy to bezpośrednio, jako partnerzy zrównoważonych lokalnych projektów energetycznych, czy też jeśli chodzi o planowanie nowej infrastruktury, udzielanie zezwoleń, inwestycje, zamówienia publiczne, wytwarzanie i kontrolę zużycia energii. Ponadto dialog społeczny i zaangażowanie partnerów społecznych, zalecone w planie działania w kontekście zarządzania zmianami, wymagają od władz lokalnych i regionalnych umiejętności szerokiego rozpowszechniania informacji i występowania w charakterze pośredników, przez co władze te powinny być nie tylko wyraźnie uznane, ale także skutecznie wspierane.

13. Zaleca ciągle wspieranie istniejących już pozytywnych działań i wzorców zachowań na szczeblu lokalnym, poprzez zwiększanie zaangażowania na ich rzecz i poprzez włączenie ich do wszystkich obszarów współpracy, na przykład w ramach Porozumienia Burmistrzów lub innych struktur międzyregionalnych, krajowych lub międzynarodowych, a także poprzez wspieranie ich roli jako siły napędowej w promowaniu zmian, pobudzaniu rozwoju gospodarczego regionu i tworzeniu sieci informacji i współpracy.

D. Efektywność energetyczna, oszczędności energii i energia ze źródeł odnawialnych

14. Zgadza się co do priorytetowego znaczenia propagowania oszczędności energii w celu ograniczenia popytu na energię nie tylko poprzez podnoszenie świadomości, edukację i zmianę nawyków obywateli, lecz także poprzez wsparcie rozwoju nowych technologii w stopniu zapewniającym efektywniejsze zużywanie zasobów i większy wzrost gospodarczy, konkurencyjność i zatrudnienie oraz dzięki propagowaniu przez państwa członkowskie systemów samowystarczalności energetycznej w celu przyczynienia się do jak najbardziej racjonalnego zużycia energii, rozproszenia systemu energetycznego

oraz bardziej czynnego udziału obywateli w podejmowaniu decyzji dotyczących rodzaju i zużycia energii. Mając na uwadze oddzielenie wzrostu gospodarczego od zużycia energii, wskazuje, że zmniejszenie tego zużycia, o ile jest ono wynikiem większej efektywności procesów i oszczędności energii, można uznać raczej za wskaźnik wzrostu niż recesji i że może być ono korzystne dla gospodarki.

15. Potwierdza swoje stanowisko wobec efektywności energetycznej, jako jednego z czynników decydujących o realizacji celów ograniczenia emisji, wyznaczonych na 2050 r. Zgadza się co do potrzeby opracowania bardziej ambitnych środków efektywności energetycznej oraz strategii zapewniających optymalny stosunek kosztów do efektów i uważa w związku z tym, że potrzebne są także wiążące wytyczne na szczeblu europejskim. Podkreśla jednocześnie potrzebę podjęcia niezwłocznych działań w obszarach, które mogłyby natychmiast przyczynić się w znacznym stopniu do oszczędności energii, takich jak poprawa efektywności energetycznej budynków i mobilność zgodna w większym stopniu z zasadami zrównoważonego rozwoju.

16. Przy opracowywaniu i wdrażaniu pilnie potrzebnych środków na rzecz przekształcenia energetyki trzeba w każdym przypadku zapewnić spójność poszczególnych środków pod względem zasad zrównoważonego rozwoju. W szczególności trzeba ocenić, jakie jest ryzyko, że postęp w jednej dziedzinie wywoła negatywne następstwa w innych dziedzinach.

17. Opowiada się za nadaniem oszczędzaniu energii wartości poprzez stabilne mechanizmy rynkowe, o czym mowa była w planie na rzecz efektywności energetycznej z 2011 (2).

18. Docenia fakt, że udział energii ze źródeł odnawialnych wzrasta wyraźnie we wszystkich scenariuszach dekarbonizacji już w 2030 r., zaś w 2050 r. stanowi dominującą część w porównaniu z innymi technologiami. Wyraża jednak ubolewanie, że żaden ze scenariuszy planu działania nie uwzględni rozwiązań łączących w sobie odnawialne źródła energii i efektywność energetyczną w celu zwiększenia stabilności procesu przekształcenia systemu energetycznego w kierunku produkcji energii bez użycia źródeł kopalnych oraz w celu poczynienia postępów na drodze do obniżenia emisyjności tego sektora. Ponadto choć zauważa, że w planie działania uznaje się za niezbędne stosowanie odnawialnych źródeł energii w sektorze ogrzewania i chłodzenia, wyraża ubolewanie, iż brakuje dogłębnej analizy priorytetowej roli, jaką sektor ten powinien – wraz z jego istotnym oddziaływaniem na całkowite zużycie energii – odgrywać w (1) procesie stworzenia niskoemisyjnego systemu energetycznego w Europie do 2050 r., a co za tym idzie, również w (2) opracowywaniu obecnej i przyszłej polityki energetycznej.

19. Powtarza uwagi zawarte w rezolucji CdR 7/2011 z 30 czerwca / 1 lipca 2011 r. w sprawie: „Priorytety w odniesieniu do infrastruktury energetycznej na 2020 r. i w dalszej perspektywie” oraz podkreśla priorytet polegający na tym, by propagować sieci przesyłu energii i włączyć do sieci dystrybucji energię odnawialną wytworzoną na szczeblu lokalnym z różnych źródeł zdecentralizowanych, takich jak energia wiatrowa, wodna, geotermalna, słoneczna i z biomasy, co przyczyni się do powstania bardziej inteligentnej infrastruktury przesyłu i dystrybucji (inteligentne sieci – *smart grids*), która jest warunkiem wstępnym skutecznej konkurencji, mogącej przynieść

(2) COM(2011) 109 final.

realne korzyści użytkownikom końcowym. Do zaspokojenia rosnącej potrzeby elastyczności w systemie energetycznym konieczne są odpowiednie technologie magazynowania na wszystkich poziomach napięcia, które – jak np. elektrownie szczytowo-pompowe – zapewniałyby możliwość magazynowania nadwyżek i ich późniejszego ponownego wykorzystania do produkcji energii elektrycznej na wielką skalę; należy w związku z tym opracować i wdrożyć strategiczne instrumenty na rzecz badań nad technologiami i na rzecz promowania technologii.

E. Konwencjonalne źródła energii (gaz, węgiel, ropa naftowa), źródła niekonwencjonalne i jądrowe

20. Zgadza się, że niezbędna jest dywersyfikacja źródeł zaopatrzenia w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego. Zwraca uwagę na znaczenie opracowania jasnych wytycznych dla fazy przejściowej, w której konwencjonalne źródła energii (gaz, węgiel, ropa naftowa), w swoich najbardziej niskoemisyjnych i zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju formach, z uwzględnieniem szczególnego znaczenia technologii wychwytywania i składowania dwutlenku węgla, mogą odegrać rolę uzupełniającą w trakcie dekarbonizacji systemu energetycznego, kiedy będzie miał miejsce rozwój technologii, infrastruktury i zachowań niezbędnych dla zmian.

21. Wyraża obawy w związku z znaczeniem, jakie w strategii nadaje się technologiom, które nie są jeszcze dostępne w obiegu handlowym, i zaleca, by możliwości wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł gazu, takich jak gaz łupkowy, a także zastosowania technologii, których czynniki ryzyka nie zostały jeszcze w pełni rozpoznane i ocenione, a które mogą mieć charakter transgraniczny, zostały zbadane i przedyskutowane na poziomie europejskim pod kątem potencjalnych krótko- i długoterminowych skutków środowiskowych oraz społecznych, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów oraz – jak w przypadku gazu łupkowego – ewentualnej potrzeby regulacji. W związku z tym przyjmuje z zadowoleniem zamiar Komisji dotyczący wspierania badań w zakresie technologii mogących przyczynić się do dekarbonizacji procesów przetwarzania energii i proponuje uwzględnienie analizy cyklu życia jako niezbędnego elementu w procesie decyzyjnym.

22. Krytycznie ocenia przedstawiony w planie działania w zakresie energii pogląd, że istnieje związek przyczynowy między dekarbonizacją a energią jądrową, oraz założenie, że „energia jądrowa przyczynia się do obniżenia kosztów systemu i cen energii elektrycznej”, podczas gdy z drugiej strony stwierdza się jednocześnie, że „prawdopodobnie wzrosną koszty zapewnienia bezpieczeństwa i koszty likwidacji istniejących elektrowni oraz usuwania odpadów”. W związku z tym Komitet postuluje, by zwrócić szczególną uwagę na długofalowe scenariusze oparte na niekonwencjonalnych odnawialnych źródłach energii i na fakt, że rosnące zaniepokojenie opinii publicznej kwestią bezpieczeństwa energii jądrowej może wpłynąć na spadek inwestycji prywatnych w sektorze energetyki jądrowej. W konsekwencji sektor ten może wymagać zwiększenia publicznego wkładu finansowego poprzez subwencje lub poprzez podniesienie cen energii elektrycznej, co najsilniej odczułyby osoby najuboższe.

F. Inwestycje i dostęp do finansowania

23. Uważa, że ustanowienie ram odniesienia dla inwestycji, przynajmniej do 2030 r. mogłoby zwiększyć skuteczność planu działania i stworzyć warunki większej pewności na rynku

zarówno dla podmiotów prywatnych, jak i dla instytucjonalnych, zwłaszcza jeśli ramy te będą się odnosić także do krajowych celów inwestycyjnych, uwzględniających plany działania samorządów lokalnych i regionalnych. Większa pewność w kategoriach inwestycji mogłaby także przyczynić się do realizacji celów na rok 2020, zwłaszcza w zakresie efektywności energetycznej i oszczędzania energii, w odniesieniu do których należy jeszcze zintensyfikować wysiłki. Ze względu na wspomniane ramy odniesienia byłoby także korzystne, gdyby opracowano europejską mapę służącą ukierunkowywaniu inwestycji, obrazującą wiedzę w dziedzinie efektywności energetycznej i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, aby wzmocnić dynamikę tych sektorów oraz europejskie podmioty gospodarcze, które w nich działają.

24. Apeluje w szczególności o wyraźne określenie zasobów służących promowaniu zdecentralizowanych inwestycji w zrównoważoną energię (kontrola zużycia i produkcja energii ze źródeł odnawialnych), które mogą przyczynić się do efektywnego wykorzystywania zasobów oraz do rozwoju ekologicznej gospodarki i zielonych miejsc pracy na szczeblu lokalnym i regionalnym; o określenie dodatkowego instrumentu finansowego zarządzanego w sposób zdecentralizowany, służącego ułatwieniu wdrażania planów działania na rzecz zrównoważonej energii (SEAP); o wspieranie (finansowe i prawne) drobnych zdecentralizowanych producentów, w tym władz lokalnych i regionalnych, w sposób ułatwiający im zintegrowanie się z siecią.

25. Zaleca przedłużenie i rozszerzenie ocenionego pozytywnie programu „Inteligentna energia – Europa” oraz wyraźne określenie sposobu wykorzystania znaczącej części środków dostępnych w ramach polityki spójności. Między innymi uważa za konieczne przyznanie środków z funduszy strukturalnych na wspomaganie tworzenia partnerstw lokalnych, których celem jest zdecentralizowany rozwój technologii niskoemisyjnych odznaczających się wysoką efektywnością energetyczną. W szczególności uważa, że należy wykorzystać fundusz społeczny w celu stworzenia kapitału ludzkiego zdolnego do planowania, zarządzania i udzielania pomocy technicznej w zakresie zagadnień energetycznych, zarówno w kategoriach rozwiązań, jak i technologii i partnerstw służących ich realizacji.

26. Uważa, że władze lokalne powinny w dalszym ciągu korzystać z ułatwionego dostępu do finansowania z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), gdy chodzi o zrównoważoną energię. Priorytet powinny otrzymać projekty łączące w sobie efektywność energetyczną i energię odnawialną na rzecz zrównoważonego rozwoju terytorialnego, a towarzyszyć temu powinno uproszczenie procedur i ułatwienie dostępu mniejszym samorządom.

27. Zwraca szczególną uwagę na fakt, że do skutecznego finansowania infrastruktury energetycznej nie wystarczą środki krajowe, proponuje zatem większe wsparcie finansowe dla projektów w sektorze energetycznym. Chodzi tu zwłaszcza o rozpowszechnienie rozwiązań opartych na odnawialnych źródłach energii, również przy ogrzewaniu i chłodzeniu budynków.

28. Proponuje opracowanie strategii wsparcia dla tworzenia regionalnych klastrów i partnerstw, a także strategii współpracy dla tych już istniejących, zważywszy, że niektóre z nich wykazały już swoją wartość w terenie jako cenne instrumenty rozwoju ekologicznych rynków energii i efektywności energetycznej, przyczyniające się do wzrostu inwestycji, rozwoju fachowych umiejętności i tworzenia miejsc pracy.

G. Badania, innowacje i zastosowanie

29. Potwierdza potrzebę propagowania na szczeblu UE silnego zaangażowania na rzecz innowacji i badań w przekonaniu, że rozwój innowacyjnych, bardziej efektywnych i tańszych technologii może przyczynić się do większej pewności w tym sektorze i przyciągnąć inwestycje, w tym także poprzez racjonalny przydział środków w ramach nowego programu „Horyzont 2020”.

30. Podkreśla z naciskiem potrzebę spójności celów i priorytetów nowego programu badawczego „Horyzont 2020” z planem działania w zakresie energii do roku 2050.

31. Uważa, że należy bardziej promować badania i innowacje dotyczące małej energetyki, jak np. w wypadku mniejszych cieków wodnych, energii wiatrowej na potrzeby jednego gospodarstwa lub niewielkiej ich liczby, lokalnej energii słonecznej oraz produkcji ciepła przez źródła termalne – tam gdzie takowe występują.

32. Zachęca sektor badań i rozwoju do poświęcenia większej uwagi energii oceanu (fal i pływów), która kryje w sobie ogromny potencjał w zakresie zaopatrzenia w bezpieczną, pewną i zrównoważoną energię.

33. Proponuje wprowadzenie możliwych do powielenia mechanizmów w oparciu o najlepsze wzorce istniejące w różnych regionach, w celu tworzenia innowacyjnych klastrów, terytorialnych platform innowacji w zakresie energii oraz innych form partnerstw publiczno-prywatnych pomiędzy władzami lokalnymi i regionalnymi, uczelniami oraz przemysłem. Takie formy partnerstwa mogłyby służyć jako ważne instrumenty rozwoju regionalnego oraz gospodarki lokalnej, zapewniając większą elastyczność, dostępność i ekonomiczność innowacji i technologii na szczeblu lokalnym.

34. Uważa, że plan działania wywrze duży wpływ na politykę rolną i leśną. W związku z tym konieczne będzie

wspieranie badań umożliwiających dostosowanie i przemiany w tych sektorach na rzecz wzmocnienia ich zrównoważonego charakteru.

35. Zaleca, aby technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) odgrywały większą rolę jako czynniki ułatwiające wykorzystanie innowacji, jako mnożniki informacji i jako rozwiązania w zakresie zużycia energii przez sektory strategiczne, takie jak „inteligentne miasta” obejmujące politykę mobilności zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju, inteligentne sieci dystrybucji (*smart grids*) i zrównoważone budownictwo.

36. Proponuje podkreślenie wagi prowadzenia badań naukowych i kształcenia specjalistów, zwłaszcza przez państwa członkowskie, by móc korzystać z wykwalifikowanych zasobów ludzkich oraz programów nauczania umożliwiających stworzenie wydajnych technologii przyszłości, po to by potem wprowadzać innowacje i realizować strategiczne plany.

H. Rynek wewnętrzny i globalny

37. Podkreśla pilną potrzebę pełnego urzeczywistnienia do 2014 r. wewnętrznego rynku energii, co zapewniłoby dostawy energii po przystępnych cenach, zakończenia do 2015 r. izolacji poszczególnych państw członkowskich w dziedzinie energii, sprawiedliwego wyrównania różnic między regionami pod względem dostępnych zasobów, a także ustabilizowania i ulepszenia warunków ramowych dla europejskiego sektora energetycznego w taki sposób, by można było ograniczyć koszty dodatkowe związane z przechodzeniem do modelu opartego na energii odnawialnej.

38. Zaleca dalszy rozwój systemu handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych i zasadniczą zmianę procedury bezpłatnego przyznawania przydziałów, która w swojej obecnej formie jest sprzeczna z celem regulacyjnym tego systemu, gdyż utrzymuje cenę certyfikatów na zbyt niskim poziomie. Jednocześnie należy uwzględnić sytuację podmiotów przemysłowych działających na rynku międzynarodowym, których konkurencyjność mogłaby ucierpieć na skutek „ucieczki emisji gazów cieplarnianych” (*carbon leakage*) do krajów trzecich.

Bruksela, 10 października 2012 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO